

	Vita (voorbereidende- en afsluitende les)
Leerjaar:	PO groep 4/5/6
Type les:	Een voorbereidende- en afsluitende les door de groepsleerkracht bij de theatrale rondleiding 'Vita' in aansluiting op de tentoonstelling 'Ars Longa, vita brevis' in het Rijksmuseum Twenthe.
Lesduur	15 minuten + 45 minuten
Omschrijving van de les:	<p>Een les waarbij de kinderen op verkennende, spelende en makende manier zich voorbereiding op de theatrale rondleiding 'Vita'. Na hun bezoek verwerken de leerlingen hun belevingen in een creatief eindproduct.</p> <p>Wat kan je doen in een museum? Wat is theater? Hoe kan je je eigen plek vinden? Hoe kan je een kunstwerk maken van jezelf?</p> <p>De kinderen denken na over wat een museum is en over wat theater is. Na de voorstelling bekijken ze een presentatie van verschillende kunstwerken die ze hebben gezien tijdens het verhaal.</p> <p>De kinderen onderzoeken hoe je je eigen plek kan vinden. Ook bedenken ze hoe je een kunstwerk kan maken van jezelf.</p> <p>De kinderen kiezen om een tekening te maken van henzelf waarbij ze passen bij een kunstwerk, of beelden uit dat zij deel geworden zijn van een van de kunstwerken.</p> <p>De kinderen presenteren hun opdracht voor de klas en reflecteren op hun eigen werk en dat van anderen.</p> <p>De kinderen maken kennis met en halen inspiratie uit beeldende kunst (betekenisvolle onderwerpen en thema's).</p> <p>De kinderen tekenen met potlood of stiften (tekenen).</p> <p>De kinderen leren spelen vanuit kunstvoorwerpen of decor (betekenisvolle onderwerpen en thema's).</p> <p>De kinderen bedenken een spel op basis van een kunstwerk met het accent op houding en beweging (spelelementen).</p> <p>De kinderen spelen een pantomimespel (spelvormen).</p> <p>De kinderen reflecteren op hun eigen werk en dat van anderen (reflecteren).</p>
Onderwerpen	Vita, museum, theater, Rijksmuseum Twenthe
Vakgebied	Kunstzinnige oriëntatie (beeldend en taal en spel)
Leerinhoud	
TULE-kerndoel 54	<p>De kinderen maken kennis met en halen inspiratie uit beeldende kunst (betekenisvolle onderwerpen en thema's).</p> <p>De kinderen tekenen met potlood of stiften (tekenen).</p> <p>De kinderen leren spelen vanuit kunstvoorwerpen of decor (betekenisvolle onderwerpen en thema's).</p> <p>De kinderen bedenken een spel op basis van een kunstwerk met het accent op houding en beweging (spelelementen).</p> <p>De kinderen spelen een stil spel (spelvormen).</p>
TULE-kerndoel 55	De kinderen reflecteren op hun eigen werk en dat van anderen (reflecteren).

Uitvoering	
Lesplanning	Voorbereidende les: 15 minuten Afsluitende les: Inleiding: 10 minuten Opdracht: 20 minuten Reflectie: 15 minuten
Vorbereiding:	Bestudeer dit lesformat. Bestudeer de presentatie 'Vita VL (presentatie)'. Voor de docent: In de afsluitende les worden twee opdrachten beschreven: een tekenopdracht en een opdracht met stil spel. Naar eigen inzicht van de docent kan er in plaats van beide, ook één van de twee opdrachten worden gekozen. Zet de volgende technische materialen klaar: <ul style="list-style-type: none"> • Computer + beamer • De presentatie: 'Vita VL (presentatie)' Zet de volgende materialen klaar (afsluitende les): <ul style="list-style-type: none"> • A4 papier • Kleurpotloden of stiften • Oefenruimte voor pantomimeopdracht
Vorbereidende les	Start de presentatie: 'Vita VL (presentatie)' Toon afbeelding 1 Vertel: Binnenkort gaan we naar het Rijksmuseum Twenthe. Daar, in het museum, gaan we een theaterstuk bekijken: 'Vita'. Toon afbeelding 2 Vertel: Zo ziet de buitenkant van het Rijksmuseum Twenthe eruit. Vraag: Wie is er al eens in een museum geweest? Wat kon je zien en doen in dat museum? Vertel: Je hebt verschillende soorten musea. In elk museum zijn er dingen te zien, en soms zijn er dingen te doen. Je kan dingen ontdekken met techniek of met natuur. Het Rijksmuseum Twenthe is een kunstmuseum. Vraag: Weet iemand wat kunst is? Vertel: Kunst kan van alles zijn: bijvoorbeeld beelden, schilderijen, foto's, films of installaties (dat zijn kunstwerken waar je echt in kan). Toon afbeelding 3 Vertel: Jullie gaan in het museum iets bijzonder doen: een theatervoorstelling bekijken. Vraag: Wie weet wat een theatervoorstelling is? Vertel: Bij een theatervoorstelling zijn er acteurs die een verhaal spelen. Dat gebeurt altijd in het echt, een acteur speelt het op dat moment speciaal voor jou. Acteurs kunnen je dus ook horen en zien als je in het publiek zit. Dat is net anders dan in een film, daar kunnen de acteurs je niet horen want ze zijn er niet echt. Theatervoorstellingen zijn meestal in een theater, maar soms ook op andere plekken, zoals buiten.

	<p>Vertel: Ik kan al een klein beetje vertellen over Vita:</p> <p>'In het museum heeft alles, maar écht alles een mooi plekje, behalve Vita. Ze zoekt een stukje ruimte waar ze helemaal zichzelf kan zijn, en waar ze bij de andere kunstwerken past. Maar steeds wanneer ze denkt het gevonden te hebben, voelt ze zich toch weer niet op haar plek. Alsof ze een puzzelstukje is in de verkeerde puzzel. Kon iemand haar nou maar helpen, dan zou het makkelijker zijn.'</p> <p>Misschien zijn jullie wel de klas die Vita kan helpen! We gaan het zien in het museum.</p>
Afsluitende les Inleiding	<p>Start de presentatie: 'Vita VL (presentatie)'.</p> <p>Toon afbeelding 1. Vertel: We hebben Vita gezien in het Rijksmuseum Twenthe.</p> <p>Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wie kan in het kort vertellen waar de voorstelling over ging?• Waar vond Vita uiteindelijk haar plekje?• Wanneer voel je je zelf wel eens niet op je plek?• Is het belangrijk om je op je plek te voelen? Waarom? <p>Vertel: We gaan een opdracht doen waarbij je nadenkt over waar je zelf jouw plek zou kunnen vinden bij een kunstwerk. Daarvoor bekijken we eerst drie kunstwerken die je misschien wel bekend voorkomen. Van deze drie kunstwerken kies je er ééntje uit, waarvan jij vindt dat jij er het beste bij past.</p> <p>Toon afbeelding 4 Stel de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wat zie je hier?• Wat deed dit kunstwerk ook alweer?• Wat voor vormen zie je vooral?• Wie kan uitbeelden wat deze wezentjes deden? <p>Toon afbeelding 5 Stel de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wat zie je hier?• Wat vertelde Vita ook alweer in deze kamer?• Wie kan er uitbeelden hoe die grote verfspetters op de muur zijn gekomen? <p>Toon afbeelding 6 Stel de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wat zie je hier?• Wat gebeurde er bij dit kunstwerk?• Wat probeerde Vita hier te doen tijdens de voorstelling?• Wie vindt dit kunstwerk bij zichzelf passen? <p>Voor de docent: laat de kinderen nu zelf kiezen welk kunstwerk zij het beste bij hunzelf vinden passen.</p>

Opdracht	<p>Vertel: Je gaat nu van jezelf een kunstwerk maken, aan de hand van het kunstwerk dat je hebt gekozen. Jij wordt één met het kunstwerk. Je mag zelf kiezen op welke manier je dat gaat doen: een tekening of uitbeelden in een stille scene.</p> <p>De tekenopdracht: Je kijkt goed naar het kunstwerk. Hoe ziet het eruit? Welke vormen zie je? Waar zou je jezelf tekenen tussen al die vormen? Hoe kan jij deel worden van dit kunstwerk? Je tekent jezelf als onderdeel van het kunstwerk met potlood of stiften.</p> <p>De spelopdracht: In deze opdracht mag je toneelspelen, maar dat doe je juist met je gezicht en lichaam. Je stem mag je niet gebruiken dus het wordt stil spel. Je kijkt goed naar het kunstwerk. Hoe bewoog het ook alweer? Wat voor vormen zie je? Hoe kan je die uitbeelden? Je bedenkt hoe je deel kan worden van het kunstwerk. Dit kun je uitbeelden door bewegingen te gebruiken, je houding te veranderen en je gezicht goed te gebruiken. Laat goed zien wat je voelt en doet, zonder te praten. Deze opdracht kan in groepjes van ongeveer 3 kinderen. Je hebt tijd om te oefenen en daarna laat je je uitbeeldspel zien voor de klas.</p> <p>Voor de docent: deel potloden, stiften en papier uit en zet de kinderen die de tekenopdracht hebben gekozen aan het werk. Help daarna met het indelen van de groepjes met de kinderen die de spelopdracht hebben gekozen en begeleid hen met kijken naar de kunstwerken en het oefenen.</p>
Reflectie	<p>Leg alle tekeningen in het midden van de klas en bekijk deze. Laat de kinderen hun stil spel presenteren. Stel de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Past deze tekening/ dit spel goed bij het gekozen kunstwerk? • Welke bewegingen herkende je? • Wie wil jij een compliment geven? • Wat was er moeilijk bij deze opdracht? • Wat was er het leukst?
Tip	<p>Na het eind van de voorstelling loopt een van onze medewerkers met de groep terug door dezelfde zalen. Neem nog een paar minuten om de kinderen om zich heen te laten kijken en bespreek eventueel nog enkele kunstwerken met de kinderen. Dit ter verwerking voor de kinderen en ter voorbereiding op de afsluitende les.</p>